

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: SZVOBODA JÓZSEF könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.</p>	<p>Megjelenik a lap minden szombatán. Kéziratok nem adatkak vissza.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ Dr. FEJÉR ANTAL üggyvéd.</p>	<p>Nyitási díjak sorankint 40 fill.-ért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Kalföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Ismeretlen címűk hirdetési díja előre fizetendő. Hirdetési díjak a legelőszóiban számítottak.</p>
--	--	---	---	---

Politikai árnyképek.

A magyar közvélemény régen nem volt a politikai események iránt annyi várakozással eltelve, mint éppen most. Érthető is nyugtalanúsága. A mostani kormányt oly hosszú és kínos válság előzte meg, a milyenhez az újabb alkotmányos korszakban még foghatót sem találunk.

Új párt került uralomra állítólag új elvekkel. A régi embereket elsöpörték, csak azokat hagyták meg közülök, a kiknek előkelő összeköttetések voltak. A nagy személyváltozás érthető is. Végre nem lehet egyik párttól sem rossz néven venni, ha a közhatalokat olyanoknak adományozza, kik elveinek diadalra jutásában élénk tevékenységet fejtettek ki. A bökkenő azonban egyébben van. Abban, hogy a nagy közönség nem a személyek érvényesülésében látja a politikai siker netovábbját, hanem gyakorlati reális eredményeket vár. Olyanokat, a melyek bár részben méltó eredményei kitartásának, küzdelmeinek. És éppen ez késik. Az országgyűlés mind maig egyebet sem csinált, mint adót és ujoncot szavazott meg. A képviselőház elnöke teljességgel elfeledkezett október 6-ról, a Gott erhaltebotránnyok felgyulnak, a horvátok véreinket megtámadják az üdvözítő revolúció fejében, a csehok a tapintatlanul felkínált szövetségünket visszautasítják, a Kossuthnoza miatt jobb érzésű tisztjeinket lefokozzák, a hármass szövetséget sikerült ellenszennessé tenntünk, helyébe a szerbek barátságát akarjuk megnyerni. Fiumében nyilvánosan kompromittálják a magyar imperiumot a nélkül, hogy a magyar kormány hivatalos képviselője ott rendet tudna teremteni.

szóval semmi biztató jelenség, mely a közvéleményt megnyugtathatná.

Érthető tehát a nyugtalanúság, a csalódás, mely minduntalan felhangzik. Pedig e kormányra oly súlyos terhek és feladatok hárulnak, a melyek okvetlenül erélyt, erős nemzeti érzést és mély politikai bölcseséget követelnek.

Beck osztrák miniszterelnök ur nagyon készül a harerra. Bécsi kurtjeit ugyancsak gyakran és erőlyesen szólaltatja meg a magyar érdekek ellen. és elég merész kikürtölni, hogy Magyarország csak úgy számíthat gazdasági téren az eddigi megállapodások — t. i. a Széll—Körber-féle kiegyezés — megtartására, ha nem ragaszkodik függetlenségének és állami önállóságának ki-domborításához, ez esetben az osztrák kormány hajlandó anyagi értékű engedményekre is. Hát ez elég nyílt beszéd arra, hogy a magyar kormány részéről erélyes visszautasításban részesüljenek. Hiszen Ausztriának mi nem alárendeltjei vagyunk, hanem bár a közösségnek ezerféle láncai által bár vele összekapcsolva, de vele egyenrangú tényezők azzal a különbséggel, hogy ha de fakto nem is, de jogilag nálunk az államhatalom az uralkodó részéről teljesen alkotmányosan gyakorlandó, míg náluk ez az alkotmányosság csak utánzat, melyet az uralkodó akarata sokszor megsemmisít. Állami önállóságunk né-mely követelményéről ugyan célszerűségről ideig-óráig lemondottunk, de ezt saját akaratunkból tettük s azt bármikor megszüntethetjük. Hogy mikor azt majd a magyar nemzet fogja meghatározni s nem Beck ur.

A közvélemény méltán háborodik fel az ilyen osztrák durvaságokon s

méltán elvárhatja a kormánytól, hogy az ilyen tulkapásoknak utját vágja.

Nem vagyunk abban a nézetben, hogy minden kis botránny a kormány rovására írjunk. Egy-egy Gott erhaltebotránny sokszor a valóságban túl fölfújnak, de a kiegyezési tárgyalások az ország életkérdéseivel függenek össze, állami önállóságunk, gazdasági existenciánk, iparunk sorsa függ tőle.

A teljesen ellankadt tulipán mozgalom ékes bizonyossága, hogy a társadalom nem elég erős a magyar ipar megteremtésére. A kormányuk kell módokat találnia annak a megteremtésére a mostani tárgyalások keretében.

Az Ausztriával való közösségnek híveket csak úgy kaphatunk, ha ez a közösség sem államiságunkat, sem gazdasági érdekeinket nem veszélyezteti.

Azt hisszük, hogy a kormány érdekeinket mind a két irányban meg-óvjá s az országgyűlés ezt ellenőrzi, mert ha nem, a magyar közvélemény el fogja söpörni.

A zülles útján.

Szomorú, de való! Népiünk egy anyagi-lag, mint erkölcsileg sülyed. Ijesztő kép, mely egyuttal a nemzeti erő pusztulását is jelenti. Feleslegesnek tartom e helyen kiemelni, hogy mily nagy hordereje mily nagy jelentősége van az alsóbb mondjuk parasztsztyá gazdasági, phisikai, szellemi, valamint az egész állami élet fenntartása céljából. Ezt mindenki tudja, erzi.

El kell ismernünk minden habozás nélkül, hogy Magyarországon a parsztsztya az államot fenntartó elem. És mégis mily mostoha ezzel az osztálylyal szemben az állam, de még a társadalom is.

Összetett kezekkel, télenül nézzük az óserő pusztulását, a magyarság zülleszt!

A modern korszellem már nálunk is el-plántálta a maga nyomorát. A tagosítás na-

gyon sokhelyen megfosztotta a népet a jobb földektől és legelőktől, az alkoholizmus teljese-n az anyagi és erkölcsi romlás felé hajtotta az erdőszakításokkal egyidejűleg már nemtelen kezek meghuzták a lélekharangot. De kitudná egyenként felsorolni ezeket a kóros tüneteket?

Elsősorban az államnak képezi feladatát a segélyaktió! De mit látunk? Összes erejét a folytonos alkotmányhare emészti fel.

Keveset remélhetünk tehát. A kormány helyes mezőgazdasági politikája 1895-ben némi reményvel kecsgetett, midőn Darányi föld-mivelésiügyi miniszter tevékenységének suly-pontját az alsóbb néposztály holdogítására irányította és az agrár törvényhozásban a szocialis elvet jutattatta kifejezésre. Sajnos, kitű-zött előját idő és támogatás hiányában teljese-n el nem érlette. Socialis törvényhozási in-tézkedéséből csak felemlitem az 1898. évi II. t.-cikket, mely a mezőgazdasági munkás és munkaadó közti jogi viszonyt szabályozza, alapelve biztosítani a földbirtoknak a legfonto-sabb munkaszakokban a szükséges munkaerőt. Nevezetes intézménye az 1899-ben rendeleti uton életbeléptetett szervezése a mezőgazda-sági munkaközvetítésnek. A földmivelésiügyi miniszterium, mint központ működik, mely a vidékeken felállított fiókok segítségével vegre-hajtja egyes helyeken a mezőgazdasági munka-erők keresletének kínálatának kiegyenli-tését.

Darányinak tagadhatatlan érdeme, hogy megmutatta, illetve megismertette a helyes mezőgazdasági politika vezérelveit.

Feltétlenül a segélyactionak a vezetése továbbra is az állam kezében kell, hogy legyen. Helyes szocialis törvények hozatala képezzé legfőbb feladatát. De egyuttal gondos-kodnia kell a törvények helyes végrehajtásá-ról is. Különösen suly helyezendő a mezőgaz-dasági szakértelem emelésére és a hitel szervezésére, mert tény és való, hogy a mező-gazdasági ismeretek fokozása és elterjedése a falusi lakosság körében, a tőkének hozzá-ferhetővé tétele mellett a gazdasági jólétnek és a megelégedésnek az alapja.

A perjog reformja is egéto kérdést képez, különös javitást igényel a végrehajtási törvé-nyünk. Azonban jelenleg legkényesebb és leg-fontosabb feladata az államnak a mindig na-

A „CSIKI LAPOK” TÁRCAJA.

Paraszt pardon.

Irtá: Herceg Sándor.

Faluszerte irigyelt ember volt Gerely Péter. Pedig a szépapjának híres latifundialis birtoka már csak azokban a szépen kicirkal-mazott mesékben volt meg, amiket Gerely Péter érthetetlen büszkeséggel szokott elme-sélni az atyafiáság embereknek. — Valójá-ban azonban ebből a nagy vagyomból nem volt több az ő kezén, mint egy tíz köblös föld a vajdaiéri dűllőben, egy sárgára festett kő-oszlopok házikó, két ló, azokér, tóhén, ökör s egy-nás hummi, ami paraszti háztól nem szok-tott hiányozni.

De ez mind össze-vissza sem oly sok, hogy okul szolgálhatott volna a falubeliek irigykedésére s ettől Gerely Péter bizvást prokurátor is lehetett volna, ha ezeken felül nincsen olyan szép asszony felesége, akihez hasonlót — amint azt a lakodalmi alkalma-tosság alkalmával paszulyos Petri Mihály nem-zetes uram nagy bölcsen megmondta isten őfel-sége még nem teremtett. de azt a keserves Krisztucecsó mindenét ne is teremtse, mert ám bátor, hogy ő Istenhívó kálvinista ember, de azt mondja, hogy a mán nem tisztesség.

Ami átfordítva a mi cikornyátlan hétköz-

napi nyelvünkre, körül-belül azt jelenti, hogy az Erzsók asszony mert így hívták a Gergely Péter feleségét — Erzsók asszony orcája, amely pirosságban és szépségben hasonlato: volt a juliusi rózsához, örökké hamiskodó szeme és mosolygós ajka a templomból mind a Gergely Péter muskátlis ablakja elé csalta az embereket, pedig a Kesziés plébános ur prédikációja se kiskutya ám.

Egyzóval olyan asszony volt, aki felért a menyország kincsével s ezért volt aztán Gerely Péter faluszerte irigyelt ember.

Pedig ő a légynek sem ártott. Szelíd, szűkszavú, magának élő ember volt. Amolyan csendes paraszt, akinek elég egy barátságos szó, egy mosoly, hogy elfelejtse mindent, ami harag vagy keserűség a szivében összegyűlt.

Ha este a mezőről vállán kaszával haza-tért s karjai között a magáénak nevezhette a legszebb Erzsók asszonyt, munkától elgyötört teste a nagy boldogságtól nem érzett fáradtsá-got, csak mondhatlan gyönyörűséget.

Mindegy volt, a falu elirigyelte a Gerely Péter nagy boldogságát s nem akartak addig pihenni, amíg ezt megsemmisítve nem látták. Széltében-hosszában azt kezdték beszélni, hogy Erzsók asszony Szemes Laci-val szerelmeskedik, mert nem is lehet az, hogy az ilyen szép és fiatal asszony Gerely Pétert szeresse, aki ihol 36 éves s amellett olyan esunya, hogy a leányok a faluban vele álmodnak.

Gerely azonban úgy tett, mintha nem hallott volna. Hiába hozták neki hírül a jó-akaró ismerősök, hogy míg ő kinn dolgozik az Erzsók asszony ajkát Szemes Laci csókolja pirosra, milderre azt felelte

Hazugság, hazugság! Erzsók asszony csak engem szeret, senki mást! S nem is szólt a feleségének soha ezekről a vádokról.

Egyszer azonban különös dolog történt. Egy szeptemberi este tudnillik, amint vállán kaszával hazament s kinyitván a pitvarajtót, adj Isten kiáltott Erzsók asszonynak a kony-hába. Erzsók asszony nem jött eleje, mint máskor s nem felelt: „Fogadj Isten Péter gazda!”

Ez ugyan meglepte egy kissé Péter gaz-dat, de nagyobb jelentőséget nem tulajdonított neki. Gondolta, átment valahova a szomszédba, de nemsokára visszajön s feült a tűzhely mellé a sámlira asszony-várn. Pipára gyújtott, mert így pipászó mellett könnyebb elviselni az egyedüllétet. Százszor is kinézett, ha nem jön-e Erzsók asszony, de hiába, Erzsók asz-sony nem jött. Várt tehát tovább gyanutlanul.

De amint a szobából kihallatszott az óra egyforma ketyegése s a percekkel együtt re-pültek gondolatai, lassanként gyanut fogott a lelke.

A tűzhelyen egy magányos fazék állott. A fazékban kavasztá, amelyet Erzsók asszony tehetett oda savanyítóra a vasárnapi ebédhez

A tűzhely hideg volt. Gondolá Péter gazda, ha a tűzhely hideg, Erzsók asszony régen elmehetett s okkor már itthon kellene lennie. De hát hova mehetett, hol maradhat ily sokáig?

Ezt is megtudta. A szép szobában az al-márium tetején a következő levelet találta.

Kedves Péter gazda!

Szerettem a maga becsületes, jóra-való lelkét, de lássa Péter gazda, nem va-gyunk egymáshoz valók. Péter gazda öreg én hozzám, én fiatal vagyok Péter gazdá-nak. Eljött értem Szemes Laci s én itt hagytam a káposztát, a maga becsületes házat. Péter gazdát, a jó módot, mindent s elmegyek az én szerelmes Szemes Laci-mal a szenybe, nyomoruságba. Ne haragudjon rám jó Péter gazda, áldja meg az Isten! Erzsók.

Ne haragudjon rám jó Péter gazda, áldja meg az Isten! Mikor itt tartott az olvasás-ban, össze futottak előtte a betűk, a szive elszorult, maga elé bánult s ingujjasával két nehéz könyecsepet törölt ki szeméből.

Hiszen tudta ő azt, hogy nem egymáshoz valók, de azt hitte, majd összeöregszenek s mi-lyen boldogok lehetnek volna együtt.

S most itt hagyta őt magára. Akármény-nyre érezte az egyedüllét minden szomorúsá-gát, az éhség leküzde bánatát. Tüzet rakott s vacsorát főzött a tűzhelyen.

gyobb arányokat öltö kivándorlás csökkentése. Erre az ext nagyon a Székelyföldre, így pl. Udvarhely vármegyében majdnem minden községből 50-60 ember dolgozik családjától teljesen elszakítva a messze idegenben: Amerikában.

A kivándorlás előnyét illetőleg csak hivatkozom M.-Félékre (Udvarhely vármegye). Nehány évvel ezelőtt az inség a legnagyobb fokra hágott, az iszákosság elterjedt, a végrehajtott törvényes intézkedésekre külsőre adósságba merült népet szegényes hajlékból, ekkor Amerikában új keresési forrásokra akadtak. A kivándorlottak haza küldötték keresményeiket a hozzártatózóik itthon rendezték az ügyeket úgyanyira, hogy ma már alig akad dolga a végrehajtottnak.

Azonban általánosabban a kivándorlás a legnagyobb és legveszedelmesebb bajoknak a forrása. A legtöbb helyen sokan ott maradnak az ígért földjén, mások meg csalódván, munkára képtelenül jönnek haza. Ilyen körülmények között sok erő elvész, a munka annyira megdrágul, hogy a mezőgazdasági termelés egészen problematikussá válik. Szomorú tapasztalat az is, hogy az Amerikát bejárt paraszt nagyon ritkán lesz hasznos polgár az államnak. Egészen más, idegen ideakkal van eltelve, sőt nagyon gyakran busgó apostola lesz az Amerikában becsivott panaszlavizmusnak.

Ime néhány vonás azokról a kóros tünetekről, melyek napjainkban a tehetetlenül álló munkánép között észlelhetők.

Lépjén maga a társadalom is a tett mezejére, egyesült erővel mentjük meg ezt az államot fenntartó elemet magának az államnak.

Teremtjük meg számára újra legalább részben az anyagi jólétet, mert régi igazság, hogy az anyagi romlás nyomán követi az erkölcsi és azellemi demoralizáció.

Benke Antal.

A kivándorlás korlátozása.

Irtá: Kedves Jónás.

Magyarország területéről az utóbbi időkben a különösen a mióta a vármegyék alapítványai állítják ki az utleveleket, oly nagy arányban vándorolnak ki a munkások jobb házába, megélhetésüket és boldogulásukat keresni, hogy a belügyi kormány is elérkezettnek látta az időt, mikép ezen fontos közigazgatási veszteségeket járó mozgalmat a lehetőségig megállíttas riasztó útján.

Az ország sajtója annyiszor és annyiféle irányban foglalkozott már ezen szociális kérdéssel, hogy egyáltalán nem lehet csodálkozni azon, ha a különféle életviszonyokkal és népszokásokkal bíró országrészekből a kormányhoz időnként beérkező javaslatok balmazatában az elizasodásra vezető utat megtalálni alig-alig lehet. Hosszas közigazgatási előtanulmányokkal bíró közigazgatási kapacitások részleteiben foglalkoztak már az országunkat fenyegető ezen veszedelemmel s bárha a különféle állás-

pontokon nyugvó vélemények sok tekintetben el is térnek egymástól, egyben azonban ma már összetételülkőznek s ez az, hogy a kivándorlás a mekkora anyagi előnyökkel jár az illetőkre és hozzártatózóikra nézve a pénzszerezés és vagyonszerzés tekintetében, annyival nagyobb arányú veszedelemmel fenyegeti az ország közigazgatási állapotát s ebben a birtokok megjelölését a hova tovább érezhető munkások hiánya miatt.

Naplólapok hírt hozták már, hogy a belügyi kormány az aggasztóan növekedő kivándorlást, a személyes szabadság megsértése nélkül, megnehezíteni és szűkebb határok közé szorítani igyekszik. S talán már a közel jövőben egy újabb kormányzati intézkedés fog napvilágot látni, a melyben törvényes alapon leend korlátozva a kivándorlások készsége s ez által legalább némi tekintetben csökkentést is nyer az országszerte tapasztalható napszámber-emelkedés.

Kisküküllővármegyével és az ottani kivándorlások igazságtételéről foglalkozva, hiteles adatok nyomán állíthatjuk meg, hogy a mai napig ez évben 2260 utlevél adatott ki s azokkal — az utitársakat számítva — mintegy 3000 személy vándorolt ki idegen hazába.

Pedig még csak szeptember hónapban vagyunk s ha már ebben az évben ezeidig mintegy 3000 munkáskezet vesztett el a birtokosság, az idén vármegyeszerte tapasztalható különféle elemi csapások által sújtott népből az ijesztő tél nyomora elől még hányan fogják kezükbe a kivándorlás botját és igyekeznek boldogulásukat, a pénzszerezés vágya által is lészve, a külföldön megkeresni. Ijesztő kép, éretlenül jövő vár tehát Kisküküllővármegyére.

A kivándorlás ebbeli részleteivel azonban ezuttal foglalkozni nem óhajtok, hanem ráterülnék az utlevelekké lészott kereskedés kérdésére és pedig közvetlen tapasztalatok alapján.

Nap-nap után jönnek a feljelentések, hogy egyik-másik kivándorló utlevélét eladja és pedig különös előszeretettel az állásalkotélezeteknek, mert az utlevelekké ma gyarló hiányos és a személyazonosság kétségtelenül meg nem állapító személyleírása ezt igen könnyen előmozdítja. A hosszúságú járásba tartozó Lunka kisközsegből ugyanis az utóbbi időben — a miről csak tudomásul bírok — több mint tizenöt 18-25 év közötti legény szökött ki másoktól vásárolt utlevéllel Amerikába a falusi furszögös paraszt észjárás kiaknázása mellett olyképen, hogy ezen utleveleket rendszeren más vármegyék lakosaitól szerzik be. Természetes dolog, hogy az idegen vármegyék tisztviselői az utlevélkereskedéssel titokban foglalkozó egyének részére nyugodt lélekkel véleményezik és adják ki az utleveleket s azoknak birtokában elindulnak a vármegyék területén hazáni és busás pénz, avagy egyéb sáp ellenében szökötték külföldre a kantonakötelek korban levő egyéneket. A határszéli kilépő állomásokon pedig az illető hatóságok közegeknek alig van módja és ideje ahöz

három év múltán Péter gazda egy augusztusi péntek este vállán kaszával a mezőről hazament s a pitvarajtót kinyitván a konyhába lépett, Erzsók asszonyt ott látta a tűzhely mellett feltűrt karral s a fazékban káposztát savanyított a vasárnapi ebédhez.

Péter gazda meg sem is lepődött. Hisz amióta itt hagyta, minden napra várta. Tudta, hogy visszajön. Biztosan tudta.

— Adjon Isten! Így köszönté Erzsók asszonyt a válláról letéve a kaszát.

— Fogadj Isten, Péter gazda! Mondá Erzsók s keze tovább szorgoskodott a fazékban. Arcáról eltűntek a rósák. A szeméi meg az ajka nem mosolyogtak többé, a haja is szürkültni kezdett. Az a három esztendő, mintha tízenötlet tette volna öregebbé, mindenén az öregedés nyomai látszóttak.

Péter gazda megállt vele szemben, hosszasan a szemébe nézett s amikor Erzsók sirva a keblére borult, megcsokolta a fején s azt mondta!

— Ugy-e most már nem vagy hozzám fiatal? — Lásd, lásd, milyen szépen és milyen hamar összeöregedtünk.

S azután mintha nem is lett volna Erzsók asszony három esztendeig, vacsorához ültek s Péter gazda épen annyival szívebb és annyi lélekkel beszél a mezőn hallottakról, mint három évvel ezelőtt, amikor Erzsók asszony még nem volt olyan öreg.

hogy az utlevelekké az előmutatók személyére is rendszeren találó személyleírása ellenében az azonosságot kétségtelenül megállapíthatassák.

Csak közelebbről fordult elő egy olyan eset, hogy az utlevelet kért egyénnek jobb kezén a mutató uja hiányzott s ez a fogyatkozása az utlevélben fel is volt jegyezve, az utlevéllel szökö egyénnek azonban nem volt ilyen fogyatkozása és csak a legalaposabb körültekintéssel sikerült a határrendőrségi tisztviselőnek megállapítania, az illető járási tisztviselővel váltott távirat útján azt, hogy az utlevelet előmutató egyén szökésben van.

Mindenek okát abban véljük megtalálni, hogy az utlevelek személyleírása nem nyújt biztos és megnyugtató támpontot a személyazonosság kétségtelen megállapításához. Mert hiszen hány teljesen egyforma kinézésű és egymáshoz a megszólalásig hasonló egyén van egy-egy községben, a kik a hatóságok mulasztása nélkül is nagyon szívesen kihasználják ezen alkalmat arra, hogy az utlevelekké kereskedjenek.

Nézetünk szerint ezt a tiltott keresetforrást legkönnyebben meg lehet előzni az arcképpel ellátott utlevelek útján. A kivételre azonban, hogy ajánlatba hozhatjuk, hogy minden utlevélért folyamodó egyén köteles egy éven belül készített mell-arcképet az utlevélbe illesztés és felbélyegzés céljából a vármegye alispánjához benyújtani a mely a megszorítással azonban, hogy miután a kivándorló condrában avagy harisnyában amugy sem szállhatnak hajóra, kötelesek legyenek abban a ruhában készített a mell-arcképet, a melyben kivándorolni szándékoznak.

Szükséges volna továbbá ezenkívül az is, hogy a vasuti személypénztárnokok a menetjegy megváltásánál a kivándorlótól az arcképpel ellátott utlevél felmutatását követeljük s a vasuti menetjegyet csak abban az esetben szolgáltatassák ki, ha az illető azonossága az utlevélben levő arcképpel kétségtelenül megállapítható. De továbbá az ellenőrzésnek ezt a módját a vasuti jegyvizsgáló kaleszok is követhetnék, a mely esetben majdnem ki lenne zárva a más személyre szóló utlevelekké való visszaélés bonyodalmainak tisztázására hivatott járási hatóságoknak más irányban kifejtendő intenzív tevékenységét.

Bizton hisszük ugyanis, hogy a belügyi kormány a kivándorlás szűkebb korlátok közé szorítására irányuló munkájában irányelvül fogja tekinteni, hogy a kivándorlás lehetőségét olyképen nehezíti meg, hogy nemcsak megköveteli az utazáshoz szükséges költség felmutatását, hanem miután ma már ebben is nagy segítségére vannak az egyes ügyzők különösen a szegényebb sorsú népek, fel fognak állítani olyan megszorító korlátokat is, a melyek az utlevél megszerzését fogják drágábbá és nehezebbé tenni.

Tapasztalataink vannak ugyanis arról, hogy az utlevél kiállításáért a vagyonszorosabb osztály részéről fizetendő díja, is számosan igen soknak tartják. Pedig még annak mérvét is lehetne fokozni s ha e mellett teljesen új arcképet lesznek kötelesek a kivándorlók felmutatni, a minek az előállítás szintén költségbe kerül, — különösen a szegényebb s tehát a napszámber néposztály hova-tovább visszariadna a kivándorlás özenétől, kiváltképpen pedig attól, hogy másnak nevére szóló utlevelet használjon a maga céljaira. Ebben pedig minden kétséget kizáró módon megakadályozná őket az arcképek utlevél.

Rövid vonásokban előadott javaslat ez, a melynek megfontolására és életbeültetésére a belügyi kormányt hivatottnak tartjuk.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** A v. és közoktatás-miniszter Weisz Adrienne okl. tanítónő a csikgyimesbükkői állami elemi iskolánál ujonnan szervezett tanítónői állásra kinevezte; a marosvásárhelyi kir. itélőtábla elnöke pedig Szébeni Lukács és Szopos Gáspár joggyakornokokat díjas joggyakornokká nevezte ki. Csikvármegye főispánja Gondos Sándor végzett joghallgató Csikvármegye törvényhatóságához díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Haláloság.** Vettük az alábbi gyász-hírt. Alulírottak fájó érzéssel, de egyszersmind szent hitünk erejéből meritett megnyugvással tudatjuk, hogy Graef András nyug. központi bélyegraktári tiszt rövid szenvedés után élet-

tének 73-ik, házasságának 43-ik évében, folyó hó 2-án az Urban csendesen elhunyt. Hílt teteme folyó hó 4-én d. u. 3 órakor fog a helybeli örmény sírkertben örmény szertartás szerint örök nyugalomra helyeztetni, lelkéért pedig az engesztelő szentmisze áldozat 5-én d. e. 9 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Béke poraira! Csikszépvíz, 1906 szeptember 2-án Neje: özv. Graef Andrásné szül. Császár Anna. Gyermekai: Graef Vilmos m. kir. Állatorvos, neje Z. Szóca Camilla és gyermekük Camilla, Graef Berta. Menye: özv. Graef Endréné szül. Laipcsig Paula és gyermekei Ilonka, Bandi, Elza, Antal és Tibor, mint az elhunytak unokái.

— **Diszközgyűlés.** A sepsiszentgyörgyi Kossuth Lajos-asztaltársaság szeptember 19-én Kossuth Lajos születésének évfordulóján diszközgyűlést tart, a mely alkalomra a következő felhívást bocsájította közzé: Polgártársak! Kossuth katonái! Ezelőtt 104 esztendővel gyult ki Monok felett a magyar egboltozat legragyogóbb csillaga, melynek nőttön-nő tisztá fénye, a mi egész országra áldó melege, tündöklő fényt áraszt! Ezelőtt 104 esztendővel született a Magyar Bethlehemben, Monokon, nemzetünk Megváltója, szívünk koronázatlan királya, a mi édes Atyánk: Kossuth Lajos! Szenteljünk ünnepnapot áldott emlékének! Születésének évfordulóján 1906. szeptember 19-én este 8 órakor a városi szálloda éttermében diszközgyűlést tartunk a következő tárgysorozattal: 1. Ének. 2. Megnyitó beszédet mond: dr. Bene István országgyűlési képviselő. 3. Alkalmi óda, irta dr. Nagy György országgyűlési képviselő, szavalja dr. Sándor Arthur. 4. A Kossuth-erleggel ünnepi beszédet mond: dr. Nagy György országgyűlési képviselő. 5. Kuruc nótákat játszik a sepsiszentgyörgyi első zenekar. 6. Felolvasást tart: Kiss Albert. 7. Hegedu-duett, előadják: Benkő Gyula és ifj. Schmidt Frigyes. 8. Szavai: K. Nagy József. 9. Záróbeszédet mond: Ladányi István. Az ünnepi gyűlést a tagokat szerettel meghívja, a vendégeket szívesen látja Sepsiszentgyörgyön, 1906. szeptember 10-én a „Sepsiszentgyörgyi Kossuth Lajos-asztaltársaság” elnöksége.

— **Bucsuvasora.** Gödri István máv. hivatalnok kolozsvari állomásfőnökké kinevezetvén, ismerősei és barátai f. hó 8-án este csikgyimesbükkőn a vasuti vendéglőben bucsuvasorát rendeztek. A közseretelen álló hivatalnok tiszteletére mintegy 190-en jöttek össze, közöttük „Palánka” határszéli állomás tiszti személyzete is. Számos pohárköszöntőben méltatták a távozó érdemét s fejezték ki távozásra felett érzett fájdalmukat.

— **Nyugalomba vonult tanítók.** A mint lapunkat értesítik Antal János csobotfalvi és Ferencz Ignác tuzsádi tanítót saját kérelmükre a felettes hatóság nyugdíjazta.

— **Rákóczi Ferencz sírfelirata:** A kassai dóm kriptájában levő márványházkófalra amelybe II. Rákóczi Ferencz és családja hamvait fogják elhelyezni, a következő felírást vésték:

Itt nyugszik II. Rákóczi Ferencz, Magyarország és Erdély fejedelme; meghalt 1725. április 8-án Rodostóban; az ő hősielkü anyja Zrínyi Ilona. I. Rákóczi Ferencz, utóbb Thököly Imre fejedelmének hitvese; meghalt 1703. február 18-án Nikodémiában és fia Rákóczi József; meghalt 1738. november 10-én Cserehavodán, a — kiket nemzetünk balsemja számkivetésre juttatott. Számkivetésüknek I. Ferencz József apostoli királyunk vetett véget, ki drága poraikat a nemzet határtalan örméyre visszahozatta és a haza szent földjén helyeztette örök nyugalomra 1906. évben. Az ő dicső emlékü erősítse az utódok hazaszeretetét!

— **Méhészeti előadások.** Nagy János kerületi méhészeti szaktanár f. hó 18-án d. e. 9 órakor Csikszentsimonon, 19-én d. e. 9 órakor Csikbánkfalván, d. e. 8 órakor Csiksomlyón a róm. kath. tanító: épzőintézetnél és 21-én reggel 8 órakor Csikszederán a földmives iskolánál gyakorlati előadásokat tart a méhészet köréről, melyre ezuton is felhívjuk az érdeklődő gazda közönség figyelmét.

— **Oktoberi ülésszak esküdttagjai.** Az oktoberi ülésszak esküdttagjainak megállapítása céljából szept. 18-án ülést tart, a melyen jelen voltak Gyalokay Sándor tszéki elnök, Jerszák János, Csikpés Árpád tszéki bíró, az ügyészséget Wellmann Sámuel kir. alügyész, az ügyvédi kamarát dr. Fejér Antal ügyvéd képviselő, jegyzett Ferencz Ernő

széki aljegyző. Rendes esküdtek lettek: Krausz János, Orel Dezso, Lucse Imre, Székely Miklós, Zsigmond István, Olti Lajos, Kassay Lajos, Sárosy Dénes, Dr. Imecs János, Lucse Ignác, Kánya Imre, Pototzky József Kovács István Balázs, Csató János, Császár Nándor, Cseh Vilmos, Csörgőy Jenő, dr. Csiky József, Fejér János, Csutak Bálint, Szakács Balázs, Vákár Lukács, Udvari Károly, Szopos József, Kabdebó Péter, Aczél Ödön, dr. Ady Endre, Antal József, Jakab Gyula, Minjer Albert. Helyettes esküdtek: Jakab József, Pál István, Salló János, Gál Ferenc, Gál Antal Schobert János, Kelemen József Ignác, ifj. Hajnó András, Imre László.

— **Székely fufang, vagy hogyan terem a kőszén.** Két székely atyafi nagy titokzattal beállít két tarka tarrisznyával a vármegyéhez, s nagy bölcseséggel előadják hogy ők bányára bukkantak, s egy kis foglaló ellenében embereket keresnek egy részvénytársasághoz. A folyósón olákkodva találkoznak egy ural s rejtélyességgel minden nélkül egy darab kőszént megmutatnak csalogatóul. Az ur szemében rögtön kiszineződik a jövő kecsgetető képe s egy kis pénzecske ígérete mellett szakértővel a telep megtekintésére vállalkozik a legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel. Egy szép napon fel is kerekedik a boldog vágyaktól telített társaság s a szerkerrel oda utaznak hol a szikulus a meggazdagodás révén vezet forrást felfedeztek. Amint megdőlnek egyszer csak egy vizenyős területen a szikulus a szemével egyet kacsint s kiadja a jelt a leszerelésre. A bíráló bizottság csak ámul-bámult, hogy mi történik ott. A szakértő meg a fejét csóváltatta, hisz életében vizenyős talajban nem látott kőszént, egyik szikulus az ásójával rengeteg erő megfeszítve azinleve mintha épen krumpli lett volna kifeszít egy fészek kőszent a pocsolából. Nó van-e még öreg? Kérdi az egyik ur, hogyne volna istalom. Ujból egy fészekkel a földszinére hoz. Egy jó buszár miatyánkot vág erre az egyik ur, a szakértő meg dúl-fal s szörnyűséges becsapáson. Kisült, hogy a kőszent a madéfalvi állomáson lopták s azt véelve, hogy krumpli módon terem elásták s így akartak egy kis pénz magra szertenni. Így foszlott el annyi szép álom, annyi ábránd a jó urak részéről. S a részvényekre így nehezített rá az érték devalváció.

— **Zsögödfürdő.** A szép őszi napokon érdemes a zsögödi fürdőt a déli órákban felkeresni, a kitűnő gyógyhatású borviz, valamint a meleg fürdő nagyon ajánlatos. — Az étterem szabad és fedett helyiségben. Az egész téli idő alatt a közönség rendelkezésére áll, hol kitűnő jó ételek és italok élvezhetők, jó szénaverési bor kászoni borvisszel literenként 50 kr. és mindig friss töltésű kobányai sör kapható. A társas kocsi a régi árak szerint kedvező idő esetén a déli és délutáni órákban közlekedik.

— **Öngyilkos honvéd.** Puskás József csikazentimrei születésű 24 gy. ezredbeli újonchonvéd szolgálati fejezésével Kézdivásárhelyen a lakonyában főbe lőtte magát. Érdekes, hogy a szobai céllovészettel használt tölténnyel vetett véget életének.

— **Kitiltott rópirat.** A kereskedelemügyi miniszter a magyar ezret korona országainak területére nézve megvonta a postai szállítást jogát a newyorki „Amerikai magyar Népszava” nyomdájában megjelent „Az elkorcsult Hatsburg család című” magyar nyelven irt sajtó-terméktől. Ugyanezt kizárta a vasuti és gőshajózási kiállításból is. Ezt a rendelkezést most tudatja az ország összes hatóságával.

— **Sodronyszeggyár Kolosvárt.** Kolosvári kereskedők és iparosokból álló érdekelttség egy nagyborszáru mintegy 400 waggon évi termelésre berendezett sodronyszeggyár alapításán fáradozik. A terv nagyon praktikus, a magunk részéről csak sikert kívánhatunk.

— **Érdekes rópirat.** Rendkívül érdekes és figyelemreméltó rópirat jelent meg a napokban Budapesten, Tali Ferencz Lajos tollából. „Néhány szó a magyar nemzeti állam kiépítéséről és a nemzetiségi kérdés megoldásáról” című alatti. A szerző eleven tolla irt munkájában itt-ott kiméltelen, de mindég jóakaró hangon veti szemünkre nemzeti hibáinkat s azt sürgeti, hogy Magyarországot mielőbb iparállammá kell tenni, mert csak így lehet nagy, szabad és független. A rópirat második része a nemzetiségi kérdések megol-

dásával foglalkozik s annak barátságos rendezésére új és figyelemreméltó módokat ajánl a képviselőház figyelmébe. A rópirat minden könyvkereskedésben kapható. Ára 30 fillér.

— **Mészértékesítő szövetséget a Székelyföldön.** Gyergyóditró községben hol a méhészet szép fejlődésnek örvend, mint lapukot értesítik, egyelőre Ditró nagyközség területére, később a szomszédos községekre kiterjesztve mézértékesítő szövetséget van alakulóban. A mozgalom élén Kis Ernő a székelykirendeltség csikmezei bizottsága mint kezdeményező és Józsa Sándor ditrói igaztanító állanak; miuek folytán az eredmény már előre biztosnak tekinthető. Mily fontos nemzetgazdasági szempontból s a székely nép érdekében az okszerű méhészkedés örvendés terjedése, épen olyan szűkegszerűnek látjuk a mézértékesítést célzó szövetséget megalakítását is, még pedig azon okból, mivel a méhészet a nép körében is mindinkább otthonra találván, a kisebb nagyobb mennyiségű évi mézterméknek külön-külön való eladása sok nehézségekbe ütközik s a méz kezelése sem mindig eléggé biztosítva. A már nagykereskedő pedig épen nem vállalkozhatik apróbb készletek összevásárlására. A szövetséget szervezőnek lényege abban öszpontosul hogy a méztermelő gazdák évi mézfőlételeiket meghatározott időben a szövetségetbe adják be kipergetésre, hol az egyféle méz egyesítetvén hordókba, csöbrökbe, s más kisebb nagyobb edénybe osztatik s a szállásra előkészítve tartatván. A szövetséget öszekötötést tart fenn a méz nagy kereskedőkkel s a legüllet méz nagyobb tömegben biztos vevőre talál, és amellet jobb áron adható el, a gazdák pedig egyszerre kapják a beszállított méz arányában az árat és a mi fő az így kapott méz mindig egyszerre lévén beszállítva, a kereskedő s fogyasztó közönség mindég kedve szerint való fajta virág mézhez juthat, a mi lényeges ár különbséget jelent az eladó javára és a vevő megelégedésére egyaránt. Pénzületi tagsági díjat a szövetséget tagjai nem fizetnek, hanem pergetés fejébe a beszállított méz bizonyos százaléka vonatkoztatva le kezelési s egyéb szövetségi kiadásokra. Üdvözljük a mozgalom élére álló Kis Ernő kirendeltségi megbízottat s Józsa Sándor igaztanító közéletu hazafias fáradozásaiért. Csak előre, jóakarattal sok hasznos intézmény honosítható meg a székely nép anyagi érdekének javítására.

— **A Polgár karácsonyi ajándéka.** A Polgár, ez a fiatal virgoc ujság, melyet Szomaházy István és Palotai Hugó szerkesztenek, nagy meglepetéssel szolgál előfizetőinek karácsonyra. Minden új előfizetője ki mostantól kezdve egy évre megakasztás nélkül előfizet, illetve, aki karácsonyi legalább félévi díjat befizet és további félévi előfizetésre magát kötelezi (az előfizetés félévenként negyvenként, sőt havonként is teljesíthető); karácsonykor ingyen megkapja Bihari Sándor-nak, a nemrégiben elhunyt birneves magyar festőnek Zöldsegítőtök című gyönyörű festményét művésziesen előállított olajnyomatú másolatban. Olyan meglepetés ez, amely tekintve a lap olcsóságát (egy évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér), tekintve azt, hogy a Polgár karácsonyra gazdag gazdag tartalma, irodalmi becslé naptár is küld előfizetőinek ajándékkul: pártalan a magyar ujságírás történetében annál is inkább, mert a „Zöldsegítőtök” 65 cm magas és majdnem egy méter hosszú másolatának bolti ára meghaladja az előfizetési díjat. Amidőn még megemlítjük, hogy lapjárunk, a Polgár, az újonnan belépő előfizetőnek ingyen megküli Szomaházy Istvánnak, a novellairónak, a Polgár-ban megjelenő „Egy főpincer emlékirata” című pompás tárcasorozatából az eddig megjelent folytatásokat külön lenyomatban, csak azt kószalhatjuk, hogy mindazok, hogy mindazok, akik ezt az érdekes, kormánytól és pártoktól független, szókímódó ujságot megrendelik, nevetéses olcsó pénzért olyan lapot kapnak, amely a legnagyobb igényeket is kielégíti. Az előfizetési pénzek a Polgár kiadóhivatalába küldendők, Budapest, VI., Nagymező-u. 12.

Kolosvári m. kir. gazdasági akadémia.

I. Felvételi feltételek:

1. Az akadémiába rendes hallgatók felvételnek, akik a gimnáziumi, vagy reáliskolai tanfolyamot érettségi vizsgálat sikeres letételével befejezték, valamint azok, akik a felső kereskedelmi iskolai tanfolyam érettségi vizsgálatát jeles eredménnyel letették, végül azok, a kik a m. kir. földmívelésügyi miniszter által a gimnáziummal vagy reáliskolával egyenrangúnak elismert tanintézetek tanfolyamát érettségi vizsgálattal befejezték.

2. Átmenetileg 1906—7. tanévre felvételnek lesznek a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur engedélyének előzetes kikérdezésével — a folyamodó: a miniszter urhoz címezve, az akadémia igazgatóságának küldendő be — 7 gimnáziumi vagy reáliskolai osztályt végzett jelentkezők és azok is, kik a felső

kereskedelmi iskolát nem jeles érettségivel végezték. Ezek azonban csak akkor számíthatnak felvételre, ha az akadémiánál előirt létszám az 1. pont alatt említett minősítéssel bírók csupán tanintézeti jellegű hallgatók lesznek és bevégezvén a tanfolyamot, tanintézeti végbizonysítványt kapnak.

3. Azok, a kik felső kereskedelmi iskolát érettségivel végezték — akkor is ha érettségivel végezték — akkor is ha érettségi bizonysítványuk nem jeles — és egyfolytában eltöltött legalább egy egész évi gazdasági gyakorlatot tanúsító bizonysítvánnyal rendelkeznek, mint akadémikusok a 2-ik tanévre vétettek fel. Hasolóképpen, mint akadémikusok folytatják tanulmányukat azok, kik a volt tanintézet 1-ső tanévét megfelelő eredménnyel végezték és gimnáziumi vagy reáliskolai érettségivel vétettek fel annak idején a tanintézetbe.

3. A tanintézeti volt első és másodéves hallgatók, valamint azok, a kik az első tanév ismétlésére voltak utasítva, a régi alapon mint tanintézeti hallgatók folytathatják tanulmányukat.

5. Akadémiai rendkívüli hallgatók lehetnek a) teljeskoru férfiak; b) főiskolák hallgatói és c) oly egyének, a kik felsőbb tanintézeti tanulmányaik befejezése után az akadémián csak egyes tantárgyakat óhajtanak hallgatni.

6. A beiratás a tanév elején, ez ebben kivételösen október 6—10-ig történik, a keresztlel, illetőleg születési bizonysítvány, újraoltási bizonysítvány és az előtanulmányokat igazoló iskolai bizonysítvány bemutatása alapján, személyes jelenléttel. Okt. 10—15-ig a beiratást írásbeli kérvényre a tanártestület engedélyezheti. Ezen határidőn túl csak a m. kir. földmívelésügyi miniszter adhat engedélyt a beiratásra; november 1-én túl a beiratásra engedély nem adatik.

Akik beiratásra személyesen nem jelenhetnek meg, a megjelenést gátló okokat bizonysító okmány, valamint egyéb a felvételre szükséges okmányok és a beiratási és tandíj befizetésével írásbeli uton kérhetik beírásukat.

7. A reudas hallgatók minden beiratás alkalmával 10 korona beiratási díjat fizetnek. A tandíj egy tanévre 80 korona, mely összeg fele az első tanévre azonnal a beiratkozás alkalmával fizetendő.

Rendkívüli hallgatók 10 korona beiratási díjat és az általuk választott tantárgyanként 8 korona segélyzőegyleti díjat, 8 korona olvasótermi díjat, 10 korona vegműhelyi díjat és 20 korona biztosítékot, mely utóbbi összeg azonban a tanév végén elszámolás után egészben vagy részben visszaadatik.

II. Konviktusok.

Az akadémia két konviktusában összesen 80 hallgató lakhatik. A külső konviktus 40 első éves hallgatók részére van fenntartva, kik így a gazdaság központjában lakva, a gyakorlati évet legelőnyösebben tölthetik el. A felvételre jogosítottak a felvételre szükséges okmányok és egy félévre eső konviktusi díj befizetésével, a konviktusban való lakásra szeptember hó 25-ig előjegyztetnek.

Konviktusi díj élemezés, lakás, fűtés, világítás és ágyneműek mosatásával havonként 40 korona, mely összeg félévenként (6 hónapra) előre fizetendő. Ezenkívül butorhasználat és szobatakarítás címen félévenként 25 korona fizetendő. A konviktus az ösztöndíjus hallgatóknak ágyneműt (szalmazák párna, takaró és ágyi fehérmű) is ad, a fizető hallgatók azonban magukkal hozni tartoznak a szükséges ágyneműt. Ezekre nézve a konviktus külön szabályai intézkednek.

Szám. 61056—906.

Pályázat.

Posta-távirdaségdíjtisztekké kiképzés céljából a m. kir. posta-távirda és távbeszélő hivatalokhoz 1906 évben a budapesti posta-távirdaigazgatóság kerületbe negyven (40), a kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári és zagrabi kerületbe pedig egyenként husz (20) vagyis összesen 200 növendék vétetik föl.

Növendékké felvételért azon magyarhonos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet, a horvát-szlavonországi illetőségűek pedig a horvát nyelvet szóban és írásban bírják, továbbá a középiskola IV. vagy ezzel egyenlő rangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek; az iskola bevégezése és növendékké felvétel között azonban feljebb egy évi megszakítás lehet, mely esetben hiteliesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartozkodott és mivel foglalkozott.

Ezen feltételeken kívül a pályázók közéleti erkölcsi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta-távirda és távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak.

A felvételért sajátkezűleg irt, ivenkint egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a fent elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1906 évi október hó 10-ig lehet folyamodni.

A kérvény az illető posta-távirdaigazgatósághoz címezve, azon posta-távirda hivatalnál nyújtandó be hova folyamodó növendékké felvételét óhajtja.

A folyamodványra a szülőknek, illetve árváknál a gyámnak beleegyező nyilatkozata is reávezetendő.

Mely posta és távirda hivatalok vannak növendékek felvételével főlhatalmazva, arra nézve bármely postátávirdaigazgatóság, illetve hivatal tájékoztat nyújt.

Budapesti posta-távirdahivatalokhoz kiképzésre csak oly növendékek vehetők fel, kik helyben szülőknek vagy rokonainknál laknak. A felvett növendékek kötelesek a szolgálatot az értesítés kézhez vétele után legkésőbb november hó 15-én megkezdeni.

A növendékek 18 éves életkoruk betöltéséig gyakorlati kiképzés első félévben semmi féle javadalmazásban nem részesülnek; az első év második felében azonban havi kincstári posta-távirdahivataloknál havi 15 korona, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben havi 40 korona és a negyedik évben havi 50 korona napi díj átalányt kapnak.

Nem kincstári posta-távirdahivataloknál a díjazás a növendék és postamester között szabad egyezkedés tárgya. Az oktatásért azonban a postamesternek nem szabad díjat szedni.

A növendékek 18 éves életkoruk betöltése után a posta-távirda igazgatóság székhelyén vizsgára bocsátattnak és a vizsga sikeres letétele után kinevezetésükig kincstári posta-távirda hivataloknál napi díjas, vagy nem kincstári hivataloknál kiadói minőségben nyelvek alkalmazást.

Budapest 1906 évi szeptember hó 1-én Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Szerkesztői üzenet.

B. I. A beküldött tárcacikkét alkalomadtán közöljük.

Sz. 1423—1906. ki.

Hirdetmény.

Csikszereda r. t. város képviselő-testületének 1904. év augusztus 4-én hozott határozata értelmében elkészítendő lévén nevezett város jövő fejlődésének alapját képező városi szabályozási térkép, felhivatnak mindazok, kik e téren megfelelő szakképzettséggel bírnak, hogy ajánlataikat hozzáam folyó évi október hó 15-ig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatnak magában kell foglalni annak az összegnek megjelölését, a melyért az illető hajlandó a szabályozási térképet, a helyszínen eszközölt felmérések és a városi tanácstól nyert információk alapján, 1907. december hó 1-ig elkészíteni.

Csikszereda, 1906. szept. 8-án.

Dr. Ujfaluai Jenő,
polgármester.

Feladasi hirdetmény.

Ezennel közhirre tetetik, hogy Csikvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 1266—906. keb. számu határozatával megadott engedély következtében a csikmadarasi közbirtokosság tulajdonát képező „Karmatura” nevű erdő-részben (Barátos pataka) az országos határvonal mellett 1127-18 kat. hold utóhasználati tenyőhaszonfa tömeg eladása céljából 1906. évi szeptember 29-én délután 3 órakor Csikmadaras község házánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A 13924 köbméterre becsült 40 cm. és annál vékonyabb tenyőhaszonfa kikiáltási ára 27364 kor. azaz Huszonhétzerháromszázhatvanégy korona.

A szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be a szabályszerűen felszerelt írásbeli zárt ajánlatok.

Utóajánlatok nem fogadhatók el, kikiáltási áron alul nem fog eladatni.

Az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők Csikmadaras községházánál.

Csikmadaras, 1906. szeptember 13.

Lukács Péter,
közbirtokossági elnök.

Tűzibúkkfa Szemerjay Ferenc

kapható és megrendelhető

Ehrenreich Albertnél

Csikszereda, Mikó-utca (a Pap Domokos ur házában).

Ölenkint ára a helyszínén mely a Tolvajostetőn lévő őrházba, innen az országától 1 és fél kilométer távolságra van — 12 korona, a fa hossza 2-0 m., szélessége 4 mt., magassága 1 mt. magas.

Könyvkötészet

Csikszeredában, Apafi utca.

Thomas salak liszt

Csillag védjegy.

12-20

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya,

minden kalászos, kapás és takarmánynövény (lóhere, lucerna etc) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is.

Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárra és tartalomjelzésre ügyelni.

KALMÁR VILMOS,

Budapest, VI. Teréz-körút 3.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Magyar Általános Hitelbank

brassói fiókja

alaptőke: 44.000.000, tartalékalap: 20.000.000

elvállalja mindennemű tőzsdei műveletek keresztülvitelét, váltók és szelvények bevételezését, értékpapírok őrzését, előlegeket nyújt értékpapírokra, kiállít hitelleveleket és csekkeket a bel- és külföld összes piacaira és elfogad betéteket kamatoztatásra.

NURIDSÁNY MÁRTON

Ujonnán berendezett női és férfi divatüzlete Czikszeredán.

Az őszi évad újdonságai.

Női ruhakelmékben, hozzávaló diszekben, mosható gyapjú és gypott flanelok és barchetokban, leányka, női és férfi kabátokban és kész ruhákban, női diszkalapokban, hárász- és nagykendőkben stb. stb. Továbbá nagy raktárt tartok női és férfi alsóruhákban, ágyműanyagokban, csipke és gyapjú függönyökben, női és férfi fehéreneműekben és legjobb minőségű vásznakban.

A nagyérdemű vevő közönség szíves érdeklődését kérve

meg vagyok teljes tisztelettel

Nuridsány Márton.

női és férfi divatkereskedő.

Nagy választék leányka és női rövid és hosszú kabátokban.

Női posztó és costura esztergelyekben.

KÁSZONJAKABFALVI

„Szent László forrás“

CSIKMEGYÉBEN.

Egvényes, földes, vasas, szénsavas gyógyviz.

Tartalmaz egy liter vízben az országos m. kir. kémiai intézet és vegykereskedelmi állomás elemzése szerint:

Kénsavas káliumból	00281	grammot	
Chlor káliumból	00289	"	
Chlor nátriumból	00114	"	
Kettős szénsavas nátriumból	2-1760	"	
Kettős szénsavas mészből	14517	"	
Kettős szénsavas vaslécsből	00406	"	
Tímföldből	00006	"	
Kovászából	00790	"	
Jódából		nyomokat.	
Szilárd alkotó részek összege	40125	gramm	22 20
Szabad szénsav tartalma	1784	"	
Fajsúly 15° C-nál	1004	"	

Mérték adó orvosi vélemények szerint a „Szent László forrás“ vize szerencsés összetételénél, nevezetesen szénsavas egvényes és földes sókban való gazdagágánál fogva kiváló jó hatású a légző, emésztő és húgyelválasztó utak és szervek, mindennemű hurutos bántalmak ellen.

Vas és jódtartalma miatt kiváló előnnyel használható bármiféle eredetű vérszegénység ellen és alkoti, valamint fellődési gyengeségeknél.

Gazdag szénavsavtartalma egyrészt a szilárd alkotó oldhatóságot, a víz tartósságát, összetételének állandóságát, másrészt ható anyagainak a szervezet által való feldolgoztatását biztosítja.

Tiszta, borral vagy gyümölcslével a „Szent László forrás“ vize kellemes üdítő ital, amelynek élvezete bármikor, de kóros csirákóli való mentesége folytán, különösen járványos időben felelt ajánlatos.

Kapható a „Szent László forrás“ vize kezelőségénél:

Csutak Albert és Buzás Jakabnál Kászonjakabfalva.

U. p. Kászonjakabfalva; vasúti állomás: Csikszereda és Kézdivásárhely.

T. c.

4-6

Van szerencsénk ezennel tudatni, hogy a brassói piacon, egyik üzleti helyiségünkben a legújabb módszer szerint

motor-üzemre

kávé nagy pörköldét

rendeztük be.

Miután utóbbi időben a pörkölt kávé fogyasztása Erdélyben is emelkedett és a tisztelt közönség a pörkölt-kávé fogyasztásával járó takarékoságot és kellemességét elismerte, ezen új üzletággal való foglalkozásra határozottuk el magunkat. Nagy bevásárlások, a legjelesebb fajták kiválasztásával és a leggondosabb eljárás a pörkölésnél azon helyzetbe juttatuk, hogy mindenkor versenyképesek lehetünk, miért is nagybecsű pártfogását és próbarendelményét kérjük. Immár azon helyzetben vagyunk, naponta frissen pörkölt kávét kifogástalan minőségben a legkülönbözőbb fajtákban és mérsékelt árak mellett kiszolgálunk. Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgálunk és kívánatra bérmentve megküldjük.

Kiváló tisztelettel **HESHAIMER J. L. és A.** főzész- és gyarmat-árukereskedés Alapított 1843. „A fehér oroszánhoz” Brassóban.

CSIK-SZEREDA VÁROS ÉS VIDÉKE

szezfogyasztó közönsége becses tudására van szerencsém hozni, hogy a legnagyobb szakavatósággal berendezett

CSIKSZÖGÖDI

SZESZGYÁR

üzeme megkezdődött és az igen tisztelt szeszvásárló közönség rendelkezésére állván, nagybecsű rendeléseit készséggel eszközölöm.

Melyek után vagyok a n. é. közönség kész szolgája

ZIMMERMANN ADOLF.

33 72

Értesítés!

Van szerencsém a n. tisztelt közönség becses ügyelmét felhívni, miszerint könyv, papír, író-, rajz- és hangszerkereskedésben mindig raktáron tartok különféle újdonságokat, valamint a legújabbakból bel- és külföldi írók műveit, szak- és folyóiratokat, füzeteket, képzőművészeket, regényeket- és monológokat, ami raktáron nincs is, hat nap alatt szállítok kiadásában.

REGÉNYI

kiadású füzetekben

disztes és egy

szerepű

kötésben és

szolid

árakba

2-35 H

árban kap

hatók ori

si mennyi

ségben. A

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

Könyvnyomdai üzletben

társadalmi, kereskedelmi és ipari célokra szükséges nyomtatványokat, valamint nagyobb terjedelmű műveket, folyóiratokat, lapokat, arjegyzéket stb. a legújabbakból

kiadású füzetekben, képzőművészeket, regényeket- és monológokat, ami raktáron nincs is, hat nap alatt szállítok kiadásában.

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

MEGHIVÓK

Eljegyzési, Esküvi Béli

ÉRTESÍTÉSEK AZONNA

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

Figyelem!

Hirdetések közlésére legalkalmasabb a vidéki összes lapok között legelterjedtebb

CSIKI LAPOK

politikai, társadalmi hetilap

Előfizetési árai:

Egész évre 8 K.

Fél évre 4 K.

Negyedévre 2 K.

Egyes szám ára 20 fillér.

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval

szóval